

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

Warszawa, 30 sierpnia 1952 | Nr 15 | Poz. 162—175

T R E Ś Ć :

162

ZARZĄDZENIE Nr 152
MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 17 lipca 1952 r.

w sprawie zmiany w zakresie działania Gabinetu Ministra i Departamentu Zatrudnienia i Płac.

(L. dz. GM/3/7223/52)

Na podstawie § 20 uchwały Nr 136 Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1951 r. w sprawie tymczasowego statutu organizacyjnego Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli (Monitor Polski Nr A-21, poz. 262) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Nr 18 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 12 marca 1951 r. o tymczasowym ustaleniu zakresu działania Gabinetu Ministra, departamentów i samodzielnych wydziałów w Ministerstwie Budownictwa Miast i Osiedli (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 1, poz. 5) wprowadza się następujące zmiany:

1. W ustępie oznaczonym liczbą 1 w wierszu 7 od góry po wyrazach „sprawy organizacyjne resortu" dodaje się wyrazy: „sprawy ustalania projektów etatów dla Zarządu Centralnego Ministerstwa".
2. W ustępie oznaczonym liczbą 14 w wierszu 9 od góry skreśla się wyrazy: „Centralnych Zarządów i".

§ 2. Departament Zatrudnienia i Płac przekaże protokólarnie Gabinetowi Ministra akta, dotyczące przejmowanych spraw.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 20 lipca 1952 r.

Minister: **R. Piotrowski**

163

ZARZĄDZENIE Nr 154
MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 19 lipca 1952 r.

w sprawie dokonania rejestracji przedsiębiorstw.

(L. dz. GM/3/7288/52).

W związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10.I 1952 r. w sprawie urządzenia i prowadzenia rejestru przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 3 poz. 22) zarządza się, co następuje:

I. Przedsiębiorstwa działu A.

§ 1. Sprawy związane z rejestrem przedsiębiorstw państwowych prowadzą:

1) radca prawny na podstawie materiałów, dostarczonych przez komórkę organizacyjną,
2) w przedsiębiorstwach, które nie zatrudniają radcy prawnego, — komórka organizacyjna.

§ 2. Przedsiębiorstwa zgłaszają wpis do rejestru bezpośrednio organom właściwym do prowadzenia rejestru przedsiębiorstw państwowych (organom rejestrowym).

§ 3. Zgłoszenie wpisu i ewentualnych późniejszych zmian powinno być podpisane przez dyrektora przedsiębiorstwa, który stwierdza osobiście zgodność z oryginałem załączonych odpisów dokumentów.

§ 4. 1. 1) Odpisy pism, zgłaszających dane do rejestru, przedsiębiorstwa będą przesyłać nadzorującym centralnym zarządom.

2) Odpisy zgłoszeń, jakie powinny być dokonane w myśl wymienionego na wstępie rozporządzenia Rady Ministrów w terminie do dnia 22 lipca 1952 r., centralne zarządy prześlą bez załączników do Gabinetu Ministra. Do odpisów tych centralne zarządy załączą tylko te załączniki, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 7 i 8 tego rozporządzenia.

2. Centralne zarządy prowadzić będą według jednolitego wzoru, który opracuje Gabinet Ministra, ewidencję obrazującą aktualny stan danych, podlegających obowiązkowi zgłoszenia do rejestru.

Do przesyłania zarządzeń, o którym mowa w § 24 powołanego na wstępie rozporządzenia Rady Ministrów, właściwy jest Gabinet Ministra.

II. Przedsiębiorstwa działu B.

§ 6. Do przedsiębiorstw terenowych, dla których utworzenia wymagana jest w myśl art. 1 ust. 2 dekretu z dnia 26.X 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 49, poz. 439) zgoda Ministra Budownictwa Miast i Osiedli, stosuje się odpowiednio §§ 2 i 3 niniejszego zarządzenia.

§ 7. 1. Opisy pism zgłaszających dane do rejestru, budowlane przedsiębiorstwa powiatowe będą przesyłać nadzorującym je wojewódzkim zarządom budowlanych przedsiębiorstw powiatowych.

2. Wojewódzkie zarządy budowlanych przedsiębiorstw powiatowych będą prowadzić według jednolitego wzoru, któ-

ry opracuje Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych, ewidencję obrazującą aktualny stan danych, podlegających obowiązkowi zgłoszenia do rejestru.

3. Odpisy zgłoszeń, jakie powinny być dokonane w myśl wymienionego na wstępie rozporządzenia Rady Ministrów w terminie do dnia 2 2lipca 1952 r., wojewódzkie zarządy budowlanych przedsiębiorstw powiatowych prześlą bez załączników do Zarządu Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych. Do odpisów tych wojewódzkie zarządy budowlanych przedsiębiorstw powiatowych załączą tylko te załączniki, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 7 i 8 tego rozporządzenia.

§ 8. Nie będące budowlanymi przedsiębiorstwami powiatowymi przedsiębiorstwa terenowe, o których mowa w § 6 niniejszego zarządzenia, przesyłać będą do Gabinetu Ministra odpisy pism, zgłaszających dane do rejestru.

§ 9. Do przesyłania zarządzeń o których mowa w § 24 powołanego na wstępie rozporządzenia Rady Ministrów właściwe jest to prezydium rady narodowej, którego zarządzeniem przedsiębiorstwo zostało powołane.

III. Postanowienie końcowe.

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 19 lipca 1952 r. z tym, że określone nim obowiązki dotyczą również czynności wpisowych, które powinny były być dokonane w okresie od dn. 22 stycznia do dnia wejścia w życie zarządzenia.

Minister: **R. Piotrowski**

164

ZARZĄDZENIE Nr 157

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 21 lipca 1952 r.

w sprawie stosowania przepisów ustawy dewizowej przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli.

(L. dz. CZZ/25/20444/52).

W związku z przepisami zawartymi w art. 10 i 15 Ustawy Dewizowej z dnia 28 marca 1952 r. (Dz. Urz. R. P. Nr 21, poz. 135) zarządzam stosowanie następujących zasad i trybu postępowania przy zawieraniu umów, w wyniku których następują lub mogą nastąpić płatności w stosunku z zagranicą:

1. Przez umowy przewidziane w obrocie nietowarowym rozumieć należy:
   a) umowy wszelkiego rodzaju bez względu na sposób i formę dojścia ich skutku, jeżeli powodują powstanie — chociażby w sposób domniemany — dla polskiego kontrahenta zobowiązania do świadczenia wartości dewizowych na rzecz zagranicy, bądź stwarzają uprawnienia do takich świadczeń z zagranicy;
   b) wszelkie układy i porozumienia z zagranicą, w ramach i na podstawie których mogą następnie dojść do skutku poszczególne kontrakty względnie tranzakcje;w związku z tym instrukcje do takich układów i porozumień wymagają również uzgodnienia z Ministrem Finansów.
2. Za wykonawców narodowych planów gospodarczych w rozumieniu rozdziału 3 cyt. Ustawy Dewizowej uważać należy podmioty, wymienione w art. 2 dekretu z 26 kwietnia 1949 r. (Dz. U. Nr 27, poz. 197) ze zmianami wprowadzonymi dekretem z 26 października 1949 r. (Dz. U. Nr 55, poz. 438).
3. Projekty umów, układów i porozumień dot. obrotu nietowarowego winny być we właściwym terminie zgłoszone do uzgodnienia Ministerstwu Finansów wraz z uzasadnieniem, zawierającym wszystkie elementy, konieczne dla oceny tych projektów ze stanowiska gospodarki i polityki finansowo-dewizowej.
4. Artykuł 10 Ustawy Dewizowej dopuszcza możliwość zwolnienia przez Ministra Finansów niektórych kategorii umów lub poszczególnych jednostek organiazcyjnych od obowiązku każdorazowego zatwierdzania.

Ministerstwo Finansów wyjaśniło, że możliwość ta stosowaną będzie tylko w przypadkach, gdy zwolnienia takie uzasadniać będą bądź zwykły i stale powtarzający się rodzaj zawieranych umów i konieczność zapewnienia w tym zakresie ciągłej i prawidłowej działalności danej jednostki, bądź też szczegółowe względy na interes gospodarczy Państwa.

W związku z powyższym polecam, by podległe mi jednostki organizacyjne, które w zakresie swej działalności po dniu 5 czerwca 1952 r. to jest po dniu wejścia w życie Ustawy Dewizowej będą zawierały umowy, tranzakcje itp. odpowiadające warunkom określonym wyżej, uzgadniały zawarcie odnośnych umów z Ministerstwem Finansów, a w przypadkach przewidzianych w § 10 ustawy Dewizowej przedłożyły mi uzasadnione wnioski w celu uzyskania zwolnienia Ministra Finansów od obowiązku wyjednywania każdorazowo zatwierdzania poszczególnych umów przed ich zawarciem.

Minister: **R. Piotrowski**

165

ZARZĄDZENIE Nr 158

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 23 lipca 1952 r.

w sprawie stosowania niektórych materiałów zastępczych i nowych.

(L. dz. D.VII/3/4393/52).

Zaznaczający się z jednej strony deficyt podstawowych i tradycyjnych materiałów budowlanych, jak cegły i drewna, z drugiej zaś strony rosnące z dnia na dzień na zakładach produkcyjych remanenty wartościowych zastępczych materiałów budowlanych wymagają od pionów technicznych na wszystkich szczeblach resortu natychmiastowej i szerokiej inicjatywy w kierunku jak największego stosowania materiałów zastępczych i wprowadzenia materiałów nowych.

Cały szereg wydanych zarządzeń i okólników w sprawie stosowania materiałów zastępczych i nowych nie spowodował większej poprawy na tym polu z braku dostatecznego zainteresowania ze strony inwestorów, biur projektowych, jak i samego wykonawstwa. Poza tym nie doprowadzono jeszcze należycie tych zagadnień do świadomości szerokich mas świata technicznego drogą szczegółowych wytycznych, instrukcji i propagandy oraz zapoznania go z możliwościami produkcyjnymi wytwórni materiałów budowlanych.

W celu osiągnięcia radykalnej poprawy na tym polu, uniknięcia przestoi z braku niektórych deficytowych materiałów i zapewnienia wykonania planów produkcyjnych, zarządza się co następuje:

§ 1. Celem osiągnięcia ekonomii w zużyciu cegły pełnej należy stosować w jak najszerszym zakresie zmniejszenie grubości ścian zewnętrznych do grubości podyktowanej wymaganiami statycznymi i względami konstrukcyjnymi przy jednoczesnym zastosowaniu tam, gdzie zachodzi tego potrzeba, ocieplających płyt izolacyjnych,

W szczególności zmniejszenie grubości ścian ceglanych z 2 do 1 1/2-ej cegły w strefie klimatycznej III i IV z jednoczesnym ociepleniem powinno być wprowadzone w 2-ch najwyższych kondygnacjach wielopiętrowych budynków mieszkalnych i administracyjnych, jak również w budynkach o 2-u kondygnacjach i więcej, o ile na to pozwolą względy statyczne. Nie należy również zapominać o stosowaniu w szerokim zakresie murów z pustką w oparciu o normę PNB-1721 — ściany zewnętrzne z murów podwójnych.

§ 2. W budownictwie szkieletowym należy w możliwie szerokim zakresie stosować wypełnianie z cegły dziurawki grubości 2 $\times$ 1/2 cegły z przerwą powietrzną, względnie grubości 1 cegły z ociepleniem płytami izolacyjnymi o odpowiedniej grubości w zależności od strefy klimatycznej.

§ 3. W celu przystosowania znajdujących się w opracowaniu w biurach projektowych i wykonanych projektów do powyższych założeń, Centralny Zarzad Budowy Miast i Osiedli „ZOR" (CZ. „ZOR") w terminie do dnia 1.VIII 52 r. wyda właściwym Dyrekcjom Budowy Osiedli Robotniczych (DBOR) polecenia mające na celu:

1) skontrolowanie i przystosowanie do wymagań zawartych w § 1 i 2 zarządzenia:
   a) dokumentacji będącej w opracowaniu — przez biura projektowe,
   b) dokumentacji znajdującej się już na budowie — przez inspektora nadzoru przy udziale właściwego kierownika budowy.
2) zmianę projektów typowych dla stref zimniejszych przez projekty typowe przeznaczone dla stref cieplejszych z zastosowaniem w razie potrzeby ocieplających płyt izolacyjnych.

Wybór obiektów, dla których należy wprowadzić zmiany w projektach lub zamienić dokumentację, dokonują właściwe Dyrekcje Budowy Osiedli Robotniczych (DBOR) w porozumieniu z wykonawcą i wydadzą właściwym Biurom Projektowym i inspektorom nadzoru polecenia zmian w projektach.

§ 4. Koszta zmian w projektach, związanych ze zmniejszeniem grubości ścian zewnętrznych i ociepleniem płytami izolacyjnymi, powinny być pokryte z oszczędności uzyskanych na skutek zastosowania materiałów zamiennych w myśl zarządzenia Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 13.I 1952 r. w sprawie zastosowania konstrukcji elementów lub materiałów zamiennych w budownictwie (Dz. Urz. M. B. M. i O. Nr 1, poz. 6). Porównanie bowiem kosztów wykonania normalnego muru ceglanego z murem o zmniejszonej grubości i ociepleniu płytami izolacyjnymi wypada na korzyść tego ostatniego.

§ 5. Zobowiązuję Centralny Zarząd Zakładów Prefabrykacji do dokładnego przeanalizowania w terminie do dnia 1.VIII br. możliwości obniżenia cen jednostkowych dla płyt posadzkowych Golvetten, płyt izolacyjnych Suprema i innych materiałów zastępczych produkowanych przez nadzorowane zakłady.

§ 6. W oparciu o szczegółową analizę cen płyt Golvetten, podaną przez Centralny Zarząd Zakładów Prefabrykacji, Centralny Zarząd Budowy Miast i Osiedli „ZOR“ rozpatrzy możliwość obowiązkowego wprowadzenia przez Biura Projektowe do dokumentacji stosowania posadzek z tych płytek przede wszystkim w szpitalach, sanatoriach, łazienkach i kuchniach domów mieszkalnych i poda odnośne wnioski w tej sprawie do Departamentu Techniki w terminie do dnia 1.IX 1952 r.

§ 7. Celem zapobieżenia brakom deficytowej cegły pełnej należy w szerszym zakresie niż dotychczas stosować w budownictwie miejskim cegłę dziurawkę, sylikatową, sitówkę, bloki wielocegłowe i prefabrykaty, zgodnie z wydanymi przez Ministra Budownictwa zarządzeniami:

1) z dnia 6.III.50 r. w sprawie stosowania prefabrykatów dziurawki i cegły sylikatowej (Dz. Urz. M. B. M. i O. Nr 4, poz. 31).
2) z dnia 4.X.50 r. w sprawie stosowania prefabrykatów w budownictwie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby budownictwa seryjnego i masowego (Dz. Urz. M. B. M. i O. Nr 12, poz. 137).

§ 8. Budynki parterowe w charakterze prowizorycznym, a w szczególności budynki zagospodarowania placu budowy powinny być wykonywane z prefabrykowanych elementów ściennych (z zastosowaniem trzciny lub płyt pilśniowych) lub innych materiałów zastępczych, a w przypadkach konieczności użycia cegły, zabrania się wykonywania ścian o grubości więcej niż 1 cegła.

§ 9. Stosowanie ścian grubszych niż w 1 cegłę w budynkach wymienionych w § 8, musi być uzasadnione względami konstrukcyjnymi. We wszystkich innych przypadkach wymaganą wartość izolacyjną osiągnąć należy drogą zastosowania ocieplających płyt izolacyjnych; w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, z reguły należy używać okładzin ściennych i sufitowych z płyt pilśniowych służących jednocześnie jako suche tynki.

§ 10. W budynkach określonych w § 8, wykonanych w konstrukcji drewnianej nie wolno stosować na szalowania zewnętrzne i podsufitki desek, należy natomiast zastąpić je odpowiednimi płytami pilśniowymi porowatymi lub trzcinowymi.

§ 11. W budynkach określonych w § 8 zabrania się stosowania deskowania pod pokrycia dachu papą. Należy je zastąpić odpowiednio ułożonymi płytami trzcinowymi o łodygach zmiażdżonych (np. produkcji wytwórni w Zbąszyniu).

§ 12. W budynkach gospodarczych określonych w § 8 można stosować do celów omówionych wyżej płyty pilśniowe porowate gorszej jakości, pochodzące z remanentów.

§ 13. Jedynie w przypadkach braku mat trzcinowych lub płyt pilśniowych, względnie w innych uzasadnionych okolicznościach, które powinny być stwierdzone protokólarnie, wolno stosować deski w elementach budynków wymienionych w § 8.

§ 14. Poleca się Centralnemu Zarządowi Zaopatrzenia przy miesięcznych przydziałach cegły i drewna — uzupełniać powyższe płytami wiórkowo-cementowymi, trzcinowymi i stramit, produkowanymi przez Centr. Zarząd Zakładów Prefabrykacji oraz w porozumieniu z P. K. P. G. — płytami pilśniowymi.

§ 15. Centralny Zarząd Zakładów Prefabrykacji zapewni przy dostawie płytek Golvetten również i dostawę pełnowartościowego lepiku specjalnie przygotowanego do układania tego rodzaju płytek.

§ 16. Centralny Zarząd Zakładów Prefabrykacji przy udziale Centralnych Zarządów Budownictwa Miejskiego zorganizuje i przeprowadzi w terminie do dnia 15.VIII 52 r. praktyczny instruktaż układania podłóg z płytek Golvetten.

§ 17. Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego zarządzą, aby w Zjednoczeniach stosujących płytki Golvetten odbyły się specjalne odprawy pionu technicznego, na których kierownicy budów i majstrowie powinni być dokładnie zaznajomieni z warunkami układania płytek Golvetten w myśl wydanej przez Departament Techniki instrukcji.

§ 18. Departament Techniki przy udziale Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego oraz Centralnego Zarządu Biur Projektowych opracuje w terminie do 1.X 52 r. w rozszerzeniu i uzupełnieniu dotychczas wydanej instrukcji o projektowaniu grubości ścian, szczegółowe warunki techniczne projektowania i obliczania oraz analizę kosztów zużycia materiałów dla ścian o zmniejszonej grubości przy zastosowaniu ocieplających płyt izolacyjnych.

§ 19. Instytut Budownictwa Mieszkaniowego powinien opracować w terminie do dnia 1.IX 52 r. w oparciu o najnowsze doświadczenia Instytutu Techniki Budowlanej tymczasowe instrukcje dotyczące warunków i sposobu stosowania płyt wiórkowo-gipsowych dla celów izolacji termicznej i akustycznej murów zewnętrznych i ścian działowych.

§ 20. Instytut Budownictwa Mieszkaniowego (I. B. M.) w porozumieniu z Centralnym Zarządem Biur Projektowych B. M. opracuje tymczasową instrukcję dotyczącą warunków składowania, transportu i stosowania betonów lekkich Ytong w terminie do 1.VIII 1952 r.

§ 21. Departament Techniki w porozumieniu z Zarządem Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych opracuje i wyda w terminie do 1.IX 52 r. instrukcję dla produkcji i stosowania pustaków żużlowo-wapiennych.

§ 22. I. B. M. przeprowadzi w porozumieniu z C. Z. „ZOR“ i Instytutem Techniki Budowlanej badania doświadczalne w zakresie:

1) przeprowadzania szerokich doświadczeń z płytami pilśniowymi porowatymi produkcji krajowej w zakresie ich zastosowania jako izolacji na murach w dwóch alternatywach:
   a) jako tynki suche,
   b) jako pokład pod normalne tynki mokre.
2) zastosowanie twardych płyt pilśniowych na podłogi w pomieszczeniach mieszkalnych przy stosowaniu właściwej ich konserwacji;
3) rozwiązania zagadnienia właściwego lepiku do przyklejania płytek Golvetten i obserwacji ułożonych posadzek z tych płytek;
4) budowy domów mieszkalnych z betonów lekkich Ytong;
5) szerszego zastosowania płyt trzcinowych w budownictwie mieszkaniowym;
6) zastosowanie pustaków żużlowo-wapiennych w budownictwie miejskim i wiejskim.

Wyniki tych badań i doświadczeń winny być niezwłocznie ogłaszane przy współpracy Departamentu Techniki w postaci instrukcji lub tymczasowych wytycznych.

§ 23. Zobowiązuje się Centr. Zarz. Zakładów Prefabrykacji do systematycznego podawania swoich planów produkcyjnych, dotyczących wprowadzenia na rynek nowych materiałów do miadomości Centr. Zarządu Budowy Miast i Osiedli „ZOR“ Centr. Zarząd. Budown. Miejskiego i C. Z. Biur Projektowych w celu uwzględnienia tych materiałów przy zamawianiu i wykonywaniu dokumentacji technicznej.

Pojawianie się na rynku nowych materiałów budowlanych powinno być ze strony producenta poprzedzone odpowiednimi prospektami, instrukcjami, czy też wytycznymi co do ich właściwości i sposobu zastosowania.

§ 24. Centralny Zarząd Biur Projektowych B. M. wyda polecenie podległym biurom projektowym jak najszerszego uwzględnienia w projektach materiałów nowych i mało dotąd stosowanych, w szczególności zaś płyt pilśniowych porowatych i twardych oraz płyt trzcinowych i „Stramit“ do izolacji cieplnej i dźwiękowej.

§ 25. Centralny Zarząd Zaopatrzenia przy współpracy Departamentu Techniki i Departamentu Produkcji Pomocniczej drogą kwartalnych odpraw z zainteresowanymi jednostkami resortu regulować będzie sprawy planowania i udziału materiałów zastępczych i nowych oraz sporządzać będzie kwartalne rozdzielniki, ustalające udział tych materiałów w zależności od ich produkcji.

Rozdzielniki te uwzględniać będą planowane dla poszczególnych Centralnych Zarządów zużycia tych materiałów oraz dla C. Z. Biur Projektowych ilości do wprowadzenia w opracowywanej dokumentacji.

§ 26. Centralne Zarządy B. M. i Centralny Zarząd Biur Projektowych wydadzą polecenia nadzorowanym jednostkom organizacyjnym, aby przy przyznawaniu nagród pieniężnych w pierwszej kolejności byli uwzględnieni pracownicy, którzy wykazali inicjatywę i ponieśli zasługi na polu wprowadzania i stosowania materiałów zastępczych i nowych w miejsce materiałów tradycyjnych.

§ 27. Centralne Zarządy B. M. polecą podległym Zjednoczeniom, aby w przypadkach nieuzasadnionego i rozrzutnego stosowania materiałów deficytowych i niestosowania się do

niniejszego zarządzenia winni pociągani byli do odpowiedzialności po linii administracyjnej.

§ 28. C. Z. B. M. i O. „ZOR“ i Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego (CZBM) złożą Ministrowi w terminie do dnia 1.X rb. przez Departament Techniki szczegółowe sprawozdanie z podaniem obiektów, do których zostały zastosowane przepisy § 3.

§ 29. Do czasu opracowania brakujących szczegółowych instrukcji i wytycznych co do stosowania wymienionych w zarządzeniu materiałów zastępczych i nowych, przy projektowaniu i wykonywaniu elementów budowlanych z zastosowaniem tych materiałów posługiwać się należy wymienionymi niżej zarządzeniami, okólnikami i publikacjami instytutów naukowych:

1) Zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 11.IX 51 r. w sprawie stosowania płyt pilśniowych w budownictwie (Dz. Urz. M. B. M. i O. Nr 11, poz. 105).
2) Pismo okólne z dnia 10.III 52 r. w sprawie stosowania płyt izolacyjnych „Stramit“ (Dz. Urz. M. B. M. i O. Nr 5, poz. 54).
3) Okólnik Nr 12 z dnia 13.IV 49 r. o stosowaniu płyt wiórkowo-cementowych i oszczędzaniu cementu. (Dz. Urz. M. B. M. i O. Nr 6, poz. 53).
4) Pismo okólne Nr 51 z dnia 23.IV 52 r. w sprawie stosowania niektórych materiałów budowlanych (Dz. Urz. M. B. M. i O. Nr 9, poz. 98).
5) Pismo okólne Nr 38 z dnia 13.V 52 r. w sprawie oszczędności cegły (Dz. Urz. M. B. M. i O. Nr 10, poz. 113).
6) Norma PN-B-491 — „Płyty wiórkowo-cementowe. Wytyczne stosowania w budownictwie“.
7) „Plastyczne płyty posadzkowe — ogólne wytyczne stosowania, układania i konserwacja podłóg z płytek Golvetten“ wydane przez Miastoprojekt — Specjalistyczne.
8) „Płyty pilśniowe — wytyczne stosowania w budownictwie“ inż. inż. St. Poniatowskiego i Z. Wyganowskiego.
9) „Zastosowanie płyt pilśniowych w budownictwie mieszkaniowym — inż. R. Jachowicza.
10) „Płyty i elementy budowlane włóknisto-mineralne“ inż. Z. Kotarskiego.
11) „Alpex“ — płyty pilśniowe z drewna — porowate — wydawnictwo Ministerstwa Leśnictwa, wydane przez Państwowe Wydawnictwa Rolniczo-Leśne.
12) Zarządzenie Ministra Budownictwa Miast i Osiedli Nr 139 z dn. 1.VII 52 r. w sprawie stosowania plastycznych płyt posadzkowych typu „Golvetten“ łącznie z instrukcją.
13) Pismo okólne Nr 69 z dn. 31.V 52 r. w sprawie stosowania w budownictwie płyt trzcinowych.

Prace wymienione w punkcie 7, 8 i 9 wydane zostały przez Instytut Techniki Budowlanej — Dział Dydaktyczno-Wydawniczy Warszawa, ul. Wawelska 2.

§ 30. Zarządzenie obowiązuje od dnia 25 lipca 1952 r.

Minister: **R. Piotrowski**

166

ZARZĄDZENIE Nr 159

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 23 lipca 1952 r.

w sprawie zabezpieczenia właściwego składu załóg, zatrudnionych na budowach, warsztatach produkcji pomocniczej i zaplecza technicznego na drugich i trzecich zmianach.

(L. dz. D.VII/1/4592/52)

W wykonaniu Uchwały Prezydium Rządu Nr 468/52 z dnia 4 czerwca 1952 r. w sprawie zabezpieczenia właściwego składu załóg, zatrudnionych na drugich i trzecich zmianach w przemysłowych zakładach pracy (Mon. Pol. Nr A-53, poz. 732), zarządza się, co następuje:

§ 1. Dyrektorzy Centralnych Zarządów polecą podległym jednostkom organizacyjnym, w których jest albo musi być prowadzona praca na dwie lub trzy zmiany:

1) zbadanie i przeanalizowanie składu zatrudnionych na drugiej i trzeciej zmianie;
2) dokonanie koniecznych przesunięć personelu wchodzącego do obsady zmian w kierunku zabezpieczenia osiągnięcia na drugiej zmianie wydajności pracy równiej wydajności pierwszej zmiany, oraz możliwie jak najwyższej wydajności pracy na trzeciej zmianie przez zapewnienie:
   a) potrzebnej ilości wykwalifikowanych robotników,
   b) niezbędnej obsady obsługi produkcji i działów mechanicznych (dyżurne brygady remontowe, elektrycy, obsada narzędziowni, ostrzalni itd.),
   c) możliwości korzystania z pomocy personelu inżynieryjno-mechanicznego i niezbędnego administracyjnego;
3) zastosowanie potrzebnych środków, zapewniających pełne bezpieczeństwo i należyte higieniczne warunki pracy załogom, zatrudnionym na drugiej i trzeciej zmianie.
4) w zakładach pracy, przy których prowadzone są stołówki, zapewnienie pracownikom zatrudnionym na trzeciej zmianie możliwości spożycia gorącego posiłku na tych warunkach, na jakich w danym zakładzie pracy wydawane są posiłki zatrudnionym na pierwszej zmianie.

§ 2. 1. W przypadkach prowadzenia pracy na trzy zmiany powinny być zachowane przepisy „o zatrudnianiu w porze nocnej kobiet młodocianych“.

2. Zabrania się zatrudniania pracowników na trzeciej zmianie dłużej niż dwa tygodnie w ciągu miesiąca; odstępstwa są dopuszczalne w wyjątkowych usprawiedliwionych przypadkach.

§ 3. Wszyscy pracownicy (umysłowi i robotnicy) o normowanym czasie pracy, zatrudnieni w warsztatach produkcyjnych, względnie na budowach, — otrzymują za wszystkie godziny, przepracowane w porze nocnej, — dopłatę za pracę nocną wynoszącą 10% (dziesięć procent), stawki zasadniczej, — wynikającej z osobistego zaszeregowania.

§ 4. Zarządzenie obowiązuje do dnia 1 sierpnia 1952 r.

Minister. **R. Piotrowski**

167

ZARZĄDZENIE Nr 160

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 24 lipca 1952 r.

w sprawie powołania komisji wynalazczości i centralnych komisji wynalazczości oraz trybu postępowania tych komisji.

(L. dz. D.VII/5/3645/52)

W zarządzeniu Nr 113 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 15 września 1951 r. w sprawie powołania komisji wynalazczości i centralnych komisji wynalazczości oraz trybu postępowania tych komisji (Dz. Urz. Min. Bud. Miast i Osiedli Nr 11, poz. 109) — wprowadza się zmiany następujące:

§ 1. w § 2 przed wyrazami „Powołuje się“ — dodaje się oznaczenie „§ 3“.

§ 2. Postanowienie oznaczone lit. c w „§ 3“ otrzymuje brzmienie: „zakładach produkcji elementów budowlanych oraz w Dyrekcji Budowy Betonów Lekkich, nadzorowanych przez Centralny Zarząd Zakładów Prefabrykacji Budownictwa Miejskiego“.

§ 3. Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 stycznia 1952 r.

Minister. **R. Piotrowski**

168

ZARZĄDZENIE Nr 161

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 25 lipca 1952 r.

w sprawie przynależności sprzętu budowlanego typu ciężkiego do stałych baz.

(L. dz. D.VIII/1/4021/52)

W wykonaniu § 2 Uchwały Nr 200 Prezydium Rządu z dnia 29 marca 1952 r. w sprawie usprawnienia obsługi, konserwacji i eksploatacji sprzętu budowlanego typu ciężkiego (Monitor Polski Nr 29, poz. 424) zarządza się, co następuje:

§ 1. Dla wszystkich maszyn do budowy nawierzchni bitumicznych oraz dla koparek wielonaczyniowych, będących w posiadaniu jednostek podległych Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli, wyznacza się z dniem 1 sierpnia 1952 r. jako stałą bazę sprzętową Zjednoczenie Robót Inżynierskich Budownictwa Miejskiego.

§ 2. Za maszyny, w rozumieniu § 1, uważać należy sprzęt budowlany ujęty w grupach L-3 i F-4, załącznika Nr 3 do zarządzenia Ministra Budownictwa Miast i Osiedli Nr 15 z dnia 4 lutego 1952 r.

§ 3. Wymienione w § 1 maszyny, należy w terminie do dnia 31 lipca 1952 r. przekazać Zjednoczeniu Robót Inżynierskich Budownictwa Miejskiego.

§ 4. Przekazanie następuje nieodpłatnie w trybie określonym Uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 27 maja 1949 r. (Mon. Polski Nr A-59, poz. 800), oraz Instrukcją Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 2 czerwca 1950 r. (Mon. Polski Nr A-76, poz. 885).

§ 5. Pozostały sprzęt budowlany typu ciężkiego, nie objęty § 1 zarządzenia, przydziela się na stałe do tych baz sprzętowych, w ewidencji, których figurował w stanie na dzień 30 czerwca 1952 r.

§ 6. Zmiany przynależności sprzętu ciężkiego do baz stałych reguluje zarządzenie Ministra Budownictwa Miast i Osiedli Nr 104 z dnia 21 kwietnia 1952 (Dz. U. M. B. M. i O. Nr 10, poz. 107).

§ 7. Wykaz sprzętu, podlegającego przydziałowi do stałych baz sprzętowych, umieszczony jest w załączniku do zarządzenia.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 20 lipca 1952 r.

Minister. **R. Piotrowski**

Załącznik do Zarządzenia Nr 161 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 25 lipca 1952 r.

Wykaz sprzetu podlegającego przydziałowi do stałej bazy.

1. koparki wszelkich typów,
2. spycharki,
3. zgarniarki z ciągnikami,
4. ładowarki,
5. lokomotywki parowe,
6. lokomotywki spalinowe,
7. kotły parowe do celów budowlanych,
8. sprężarki (o wydajności ponad 3 m^3/min.),
9. dźwigi samojezdne,
10. ciągniki na gąsienicach,
11. walce drogowe ponad 3 tony,
12. pompy do betonu i zapraw,
13) żurawie wieżowe,
14. dźwigi od 1—5 t,
15. kafary mechaniczne,
16. ciężkie maszyny do budowy dróg,
17. inne nie wymienione maszyny z silnikiem o mocy ponad 20 K. M. — zwane w dalszym ciągu ciężkim sprzętem budowlanym.

169.

ZARZĄDZENIE Nr 163.

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 31 lipca 1952 roku.

w sprawie ograniczenia stosowania blachy cynkowej w budownictwie miejskim.

(L. dz. VII/3/5675/52).

W celu prawidłowego uregulowania zaopatrzenia i zapewnienia planowanego zużycia blachy cynkowej, zarządza się, co następuje:

§ 1. Zabrania się stosowania blachy cynkowej na:
1) podokienniki,
2) rynny dachowe,
3) rury spustowe,
4) obrobienia fartuchów dachowych, murów ogniowych, kominów, koszów, dymników, wentylacji.

§ 2. Zamiast blachy cynkowej, należy, do robót określonych w § 1 używać blachy żelaznej — ocynkowanej grub. 0.40, 0.45, 0.50 mm łączone; na nity lub rąbek.

Na podokienniki należy stosować płyty z kamienia naturalnego, kamienia sztucznego, prefabrykaty oraz ceramikę, a w wyjątkowych przypadkach blachę żelazną—ocynkowaną.

§ 3. Zezwala się na stosowanie blachy cynkowej do pokrycia gzymsów i wyskoków na elewacji, o ile takie pokrycie było przewidziane.

§ 4. Centralny Zarząd Biur Projektowych Budownictwa Miejskiego wyda polecenie nadzorowanym przedsiębiorstwom dokonania odpowiednich zmian dokumentacji technicznej, o ile projekt techniczny nie został dostarczony inwestorowi. Koszt tych zmian pokrywa inwestor.

§ 5. Centralny Zarząd Budownictwa Miejskiego „ZOR" wyda polecenie Dyrekcjom BOR zrewidowania posiadanej dokumentacji pod kątem wprowadzenia przepisów zarządzenia.

§ 6. Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego przeprowadzą na budowach prowadzonych przez nadzorowane Zjednoczenia kontrolę stanu robót blacharskich wespół z inspektorami nadzoru i wprowadzą przepisy zarządzenia w tych wszystkich przypadkach, gdy zaawansowanie robót i ejdnolitość wykonania elewacji na to zezwalają.

§ 7. Centralny Zarząd Biur Projektowych przy współpracy Centralnego Zarządu Zakładów Prefabrykacji opracuje w terminie do dnia 30 września 1952 r. dokumentację techniczną dla typowego podokiennika prefabrykowanego w alternatywach z kamienia sztucznego i betonu.

§ 8. Centralny Zarząd Zakładów Prefabrykacji na podstawie opracowanej dokumentacji rozpocznie po otrzymaniu jej produkcję typowych podokienników prefabrykowanych.

§ 9. Centralny Zarząd Zaopatrzenia Budownictwa Miejskiego ustali stan zapasów blachy cynkowej w magazynach przedsiębiorstw podległych Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli, dokona rewizji przydziałów i zaopatrzy budowy w dostateczną ilość blachy żelaznej-ocynkowanej.

§ 10. Dla budynków monumentalnych, w przypadkach wyjątkowo uzasadnionych Departament Techniki Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli udzielał będzie zezwolenia na użycie blachy cynkowej.

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1952 r.

Minister: **R. Piotrowski**

170.

ZARZĄDZENIE Nr 151

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 7 sierpnia 1952 r.

w sprawie szkół majstrów.

(L. dz. D.XIV/4938/52)

Na podstawie ust. I lit. d Uchwały Nr 448 Prezydium Rządu z dnia 23 czerwca 1951 r. w sprawie ustroju szkolnictwa zawodowego (Monitor Polski Nr A-59, poz. 776) zarządza się, co następuje:

§ 1. Organizuje się odrębne szkoły majstrów o charakterze branżowym w miejscowościach określonych w wykazie, stanowiącym załącznik do zarządzenia.

§ 2. Do szkół wymienionych w § 1 mogą być przyjmowani kandydaci, którzy wykażą się świadectwem ukończenia 7 klas szkoły podstawowej oraz 5-letnią praktyką w budownictwie.

Pierwszeństwo w przyjmowaniu mają przodownicy pracy i racjonalizatorzy.

§ 3. Czas trwania nauki w szkołach majstrów wynosi 1 rok.

§ 4. Po zakończeniu nauki i zdaniu egzaminów uczniowie otrzymują świadectwa, uprawniające ich do wykonywania zawodu na stanowisku majstra.

§ 5. Zarządzenie obowiązuje od 1 września 1952 r.

Minister: **R. Piotrowski**

Załącznik do Zarządzenia Nr 151 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli

Wykaz Szkół Majstrów

1) Szkoła Majstrów Budowlanych Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli w Białymstoku.
2) Szkoła Majstrów Budowlanych Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli w Olsztynie.
3) Szkoła Majstrów Budowlanych Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli w Poznaniu.
4) Szkoła Majstrów Budowlanych Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli w Szczecinie.
5) Szkoła Majstrów Budowlanych Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli w Warszawie.
6) Szkoła Majstrów Budowlanych Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli we Wrocławiu.
7) Szkoła Majstrów Budowlanych Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli w Gdańsku.
8) Szkoła Majstrów Budowlanych Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli w Opolu.

9) Szkoła Majstrów Budowlanych Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli w Bytomiu.
10) Szkoła Majstrów Budowlanych Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli w Bydgoszczy.

171.

ZARZĄDZENIE Nr 164

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 4 sierpnia 1952 r.

zmieniając zarządzenie Nr 125 z dnia 23 czerwca 1952 r. w sprawie zmniejszenia dodatkowych kosztów powstałych wskutek zatrudnienia robotników zamiejscowych oraz z tytułu robót dodatkowych.

(L. dz. D.VII/6/5063/52)

Na podstawie Uchwały Prezydium Rządu Nr 408/52 z dnia 24 maja 1952 r. w sprawie wzmożenia walki o oszczędność w budownictwie — zarządza się co następuje.

§ 1. § 3 Zarządzenia Ministerstwa Miast i Osiedli Nr 125 z dnia 23 czerwca 1952 r. w sprawie zmniejszenia dodatkowych kosztów powstałych wskutek zatrudnienia robotników zamiejscowych oraz z tytułu robót dodatkowych (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 13 poz. 140) otrzymuje brzmienie następujące:

1. Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe przeprowadzą w terminie do dnia 15 sierpnia 1952 r. kontrolę działalności poszczególnych jednostek organizacyjnych w zakresie wymienionym w §§ 1 i 2, zwracając szczególną uwagę na właściwe stosowanie i zaliczanie kosztów delegacji.
2. Zamawiający, który będzie inicjował przeprowadzenie rewizji, obowiązany jest powiadomić właściwy oddział banku specjalnego (finansującego inwestycje) o terminie jej przeprowadzenia, najpóźniej na trzy dni przed terminem rewizji w celu umożliwienia przedstawicielom banku ewentualnego udziału w pracy zespołu rewizyjnego.
3. W wyniku przeprowadzonej rewizji strony obowiązane są spisać protokół, który powinien zawierać:
   1) określenie kosztorysu (nazwa, znak, przedmiot),
   2) określenie budowy (obiektu, roboty), której dotyczy kosztorys,
   3) skład zespołu rewidującego (przedstawiciel zamawiającego, wykonawcy oraz ewentualnie oddziału banku specjalnego),
   4) dane porównawcze kosztów przed i po rewizji kosztorysów,
   5) uzasadnienie zmian.
4. Zrewidowane kosztorysy wraz z protokółem zamawiający powinien przedłożyć oddziałowi banku specjalnego.
5. Jeżeli przedstawiciel banku specjalnego nie brał udziału w rewizji, a bank uzna rewizję przeprowadzoną za niedostateczną — zamawiający i wykonawca obowiązani są na wniosek banku przeprowadzić w ciągu 15 dni ponowną rewizję kosztorysu w celu usunięcia stwierdzonych uchybień.
6. W przypadku nieprzeprowadzenia rewizji kosztorysów w ustalonych terminach lub niezastosowania się do wezwania banku do przeprowadzenia ponownej rewizji kosztorysu, bankowi służy prawa zastosowania snkcji przewidzianych przepisami §§ 53 i 99 zarządzenia przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i. Ministra Finansów z dnia 11.XII.51 r. w sprawie zasad finansowania inwestycj limitowych i działalności przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego przez banki specjalne (Monitor Polski Nr A-1 poz. 60).

§ 2. Zarządzenie obowiązuje od dnia 25 czerwca 1952 roku.

Minister: **R. Piotrowski**

172.

OKÓLNIK Nr 53

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 7 sierpnia 1952 r.

w sprawie podniesienia stopnia uzespołowienia robót.

(L. dz. D.VII/1/52 r.)

Na naradzie w Naczelnej Organizacji Technicznej w dniu 13 lipca br. stwierdzono, że od 1951 r. występuje w resorcie budownictwa miast i osiedli spadek stopnia uzespołowienia robót, a w szczególności murowych i tynkarskich.

Spadek ten w porównaniu do roku 1951 wynosi:

	1951 r.	1952 r. 1-sze półrocze	% spadku
a) dla robót murowych	51,5%	43,5%	15,5%
b) „ „ tynkarskich	55,0%	37,0%	32,8%

Spadek uzespołowienia robót jest zjawiskiem bardzo niepokojącym.

Osiągnięcie bowiem dyrektywnych wskaźników wydajności pracy jest jedynie możliwe przy wykorzystaniu rezerw mieszczących się w lepszej organizacji pracy, m. inn. w podnoszeniu stopnia uzespołowienia robót, w rzeczywistym ich zakordowaniu, — przez wystawianie kart BZ przed rozpoczęciem robót, — i w zwiększonym udziale nierozerwalnych brygad specjalizowanych. Po okresie żywiołowego rozwoju uzespołowienia w 50-tym roku, który nastąpił dzięki oddolnej inicjatywie załóg, obserwujemy już częściowo w 51-szym i 52-gim roku spadek uzespołowienia.

Przyczyny należy szukać w braku dostatecznej opieki nad stworzeniem odpowiednich warunków dla rozwoju uzespołowienia, w braku dostatecznego zainteresowania się tym zagadnieniem ze strony Centralnych Zarządów oraz pionów technicznych podległych im jednostek.

Pomimo wydanych zarządzeń nie zorganizowano:

a) awangardowych zespołów instruktorskich dla szkolenia zespołowych metod pracy przy Zjednoczeniu,
b) odpowiedniej kontroli,
   — organizacji frontów robót na budowach,
   — prawidłowości zaszeregowania robót wg. K.N. i C.J,
   — właściwego zatrudnienia przyuczonych podręcznych,
c) właściwej ewidencji brygad pracujących zespołowo — łącznie z akcją nargadzania, wyróżniania i odznaczania przodujących zasłużonych zespołów.

Dla przypomnienia podaję, że w sprawie uzespołowienia robót zostały wydane następujące zarządzenia:

1) — z dnia 5.V.1950 r. w sprawie upowszechnienia zespołowych metod pracy w budownictwie (Dz.U.M.B. Nr 7/50, poz. 69),
2) — z dnia 31.VII.1950 r. o powołaniu instruktorów i organizacji pokazów zespołowych metod pracy na budowach (Dz.U.M.B. Nr 11/50, poz. 120),
3) — z dnia 12.VI.1951 r. w sprawie powołania objazdowej grupy instruktorów zespołowych metod pracy w budownictwie (Dz.U.M.B.M. i O. Nr 7/51 poz. 67),
4) — z dnia 30.V.1952 r w sprawie polepszenia jakości robót oraz zwiększenia dyscypliny płac w wykonawstwie budowlano-montażowym (Dz.Urz.M.B.M. i O. Nr 11/52 poz. 118),
5) — z dnia 6.V.1952 r. w sprawie wprowadzenia w życie uchwał i wytycznych IV Krajowej Narady Budowlanictwa (Dz.Urz.M.B.M. i O. Nr 9/52, poz. 91).

Reasumując, — celem podniesienia stopnia uzespołowienia robót, — w szczególności murowych i tynkarskich, — Dyrektorzy Centralnych Zarządów zmobilizują aktyw techniczny do podjęcia szerokiej akcji organizowania robót zespołowymi metodami pracy a ponadto zarządzą:

1) — powołanie w Centralnych Zarządach st. inspektora uzespołowienia robót, — z zadaniem kontroli nad rozwojem zespołowych metod pracy,
2) — powołanie w każdym Zjednoczeniu awangardowych instruktażowych brygad zespołowych metod pracy,
3) — kontrolowanie planów i harmonogramów robót po linii obliczenia stanów zatrudnienia na podstawie norm technicznych dla zespołowych metod pracy,
4) — planowanie cykli produkcyjnych i ilości zatrudnionych na podstawie czasów normowych potrzebnych dla zespołowego wykonawstwa

5) — zaopatrzenie budów w potrzebną szczegółową dokumentację organizacyjną,
6) —kontrolę kart BZ zgodnie z zarządzeniem Nr 111 w sprawie polepszenia jakości robót oraz zwiększenia dyscypliny płac w wykonawstwie budowlano-montażowym.

Minister: **R. Piotrowski**

173.

PISMO OKÓLNE Nr 85

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 16 lipca 1952 roku.

w sprawie zapobiegania niszczeniu samochodów ciężarowych przez właściwy za i wyładunek.

(L. dz. CZZBM/72/7285/52)

Zostało stwierdzone, że przyczynami pękania ram oraz uszkodzeń poszczególnych zespołów w samochodach są:
1) nierównomierne obciążenie pojazdów samochodowych przewożonym ładunkiem, a w szczególności tylko tylnej części skrzyni samochodu,
2) ładowanie na samochody (zwłaszcza przy przewozach gruzu) przez koparkę, na tylną część skrzyni, z nadmiernej wysokości,
3) zatrzymywanie samochodów do rozładunku na skrajni wysypiska, gdy tylna część samochodu pod obciążeniem nie ma stałego oparcia dla kół,
4) nadmierna szybkość samochodów po wyboistej powierzchni wysypiska,

Ponieważ przyczyny powyższe wynikają z nieprzestrzegania instrukcji SM-160 i 165 oraz z powodu karygodnego niedbalstwa obsługi, Ministerstwo ustala co następuje:

1. Za prawidłowe załadowanie (równomierne rozłożenie ładunku i nie przeładowywanie) samochodu ziemią lub gruzem są odpowiedzialni kierowcy pojazdów mechanicznych.
2. Załogi koparek obowiązane są do przepisowego ładowania gruzu i ziemi tj. równomierne rozkładanie ładunku w skrzyni pojazdu i wysypywanie zawartości łyżki (chwytaka) koparki, możliwie tuż nad podłogą skrzyni lub nad znajdującą się już częścią ładunku, w żadnym wypadku nie z większej wysokości jak pół metra.
3. Zjednoczenia (przedsiębiorstwa, zakłady) winny kontrolować na budowach sposób załadowywania samochodów, oraz przeprowadzać lotne kontrole na trasach, którymi przewożone są tego rodzaju ładunki.

W przypadku stwierdzenia niewłaściwego załadowania samochodu należy spisać protokół, który w razie pęknięcia ramy samochodu, lub innego uszkodzenia będzie stanowił podstawę do ustalenia winy kierowcy i operatora koparki.

Protokół ten będzie stanowił również podstawę do wstrzymania premii kierowcy i operatora koparki za przekroczenie niniejszych przepisów oraz do wyciągnięcia konsekwencji dyscyplinarnych.

Protokóły te należy przechowywać w specjalnej teczce, a w przypadku powstania awarii odnośny protokół dołączyć do protokółu awaryjnego.
4. Jednocześnie poleca się zwrócić uwagę na sposób rozładowywania samochodów na wysypiskach.

Dla ułatwienia kierowcom i załogom koparek ustalenia ciężaru ładowanego gruzu lub ziemi załącza się tabelę ilustrującą ilość rzutów łyżki lub chwytaka koparki w zależności od pojemności łyżki (chwytaka). Treść powyższego pisma okólnego należy podać zainteresowanym kierowcom i załogom koparek do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Dyrektor Centralnego Zarządu Zaopatrzenia B.M.:
w z. **Szymczyk**

Załącznik do pisma okólnego Nr 85.

TABELA ORIENTACYJNA

ilości rzutów koparki w zależności od pojemności: łyżki, szufli lub chwytaka.

Pojemność łyżki, szufli lub chwytaka koparki	Samochód 3 t.	Samochód 3,5 t.	Samochód 4 t.	Samochód 5 t.	Samochód 7 t.	Samochód 10 t.
	ilość rzutów	ilość rzutów	ilość rzutów	ilość rzutów	ilość rzutów	ilość rzutów
2,25 m³	1	1	1	1	2	3
1,50 m³	1	2	2	2	3	4
1,00 m³	2	2	3	3	4	6
0,75 m³	3	3	3	4	6	8
0,65 m³	3	3	4	5	7	10
0,60 m³	3	4	4	5	7	11
0,50 m³	4	4	5	6	9	12
0,45 m³	4	5	6	7	10	14
0,35 m³	5	6	7	9	12	17
0,25 m³	8	9	10	12	17	25

Uwaga:
do wyliczenia ilości rzutów koparki za podstawę przyjęto średni ciężar 1 m³ ładowanego gruzu i ziemi — 1.600 kg.

174

PISMO OKÓLNE Nr 87

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 30 lipca 1952 r.

w sprawie oszczędności w gospodarce drukami i zużywania papieru.

(L. dz. GM/3/5615/52)

W związku z uchwałą Prezydium Rządu z dn. 29.VII 1950 r. w sprawie oszczędności w zużywaniu papieru (Monitor Polski Nr A-89, poz. 1116) i okólnikiem Nr 63 Prezesa Rady Ministrów z dn. 27 marca 1952 r. w sprawie pracowników odpowiedzialnych za gospodarkę drukami i racjonalne zużywanie papieru (Monitor Polski Nr A-30, poz. 449), na polecenie Ob. Ministra proszę Ob. Dyrektora (Ob. Naczelnika Wydziału) o wyznaczenie w podległej jednostce jednego z pracowników, w celu nadzorowania właściwej gospodarki drukami i racjonalnego używania papieru. Nazwisko wyznaczonego pracownika należy podać Naczelnikowi Samodzielnego Wydziału Gospodarczego do wiadomości.

Wyznaczony pracownik winien pozostawać w stałym kontakcie z Naczelnikiem Samodzielnego Wydziału Gospodarczego odpowiedzialnym za całość akcji oszczędnościowej na tym odcinku i stosować się do dyrektyw udzielanych przez niego.

Dyrektor Gabinetu: **St. Ziemiński**

175

PISMO OKÓLNE Nr 88

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 30 lipca 1952 r.

w sprawie sposobu obliczania i wykonywania stropów staloceramicznych DS (Żerań).

(L. dz. D.VII/3/4703/52)

Zaleca się stosowanie przy projektowaniu stropów staloceramicznych DS (Żerań) — do czasu opracowania norm — instrukcji zawartych w broszurce 126 z serii prac Instytutu Techniki Budowlanej wydanej przez P. W. T. w 1951 r. pt. Strop staloceramicznych DS (Żerań), z następującymi zastrzeżeniami odnośnie ciężaru Konstrukcji. Konstrukcje DS są głównie stosowane do dachów, gdzie przeważną część obciążenia stanowi ciężar własny. Według powołanej instrukcji ciężar ten wynosi:

dla stropu z pustaków o 14 cm wysokości — 134 kg/m²
dla stropu z pustaków o 18 cm wysokości — 156 kg/m²

Ciężary te są określone przy przewidywanych ciężarach pojedyńczych pustaków DS:

o wysokości 14 cm — w granicach 6,6 do 7,1 kg sztuka
o wysokości 18 cm — w granicach 7,0 do 8,0 kg sztuka

Według otrzymanych informacji z budów oraz na podstawie doraźnego sprawdzenia ciężaru kilku typów pustaków bezpośrednio przez przedstawicieli Ministerstwa, ciężar rzeczywisty pustaków przekracza średnie podane wyżej wartości o około 30% a w sporadycznych przypadkach nawet więcej.

W tym stanie rzeczy należy do czasu znormalizowania produkcji pustaków DS:

a) w projektach przewidywać ciężar własny konstrukcji stropu DS przy wysokości 14 cm — 170 kg/m², przy wysokości 18 cm — 200 kg/m²,

b) na budowach sprawdzać czy średni ciężar pustaka nie przekracza:
przy wysokościach 14 cm — 7,8 kg sztuka,
przy wysokościach 18 cm — 9,5 kg sztuka

co odpowiada ustalonym w punkcie a) ciężarom własnym konstrukcji stropu DS.

Należy dołożyć wszelkich starań, by zasady wykonywania stropów podane w cytowanej na wstępie instrukcji, były ściśle przestrzegane.

p. o. Dyrektor Departamentu Inż. **M. Ossowiecki**

KOMUNIKAT I.

W Monitorze Polskim ogłoszono:

W Nr A-57 z 4.VII 52 r. poz. 885 zarządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z 16.VI 52 r. w sprawie ustalenia regulaminu obowiązkowych straży pożarnych.

W Nr A-58 z 9.VII 52 r. poz. 890 uchwałę Nr 890 Prezydium Rządu z 1.VII 52 r. w sprawie akcji pomocy społecznej w 1952 r. do prac żniwnych w państw. gospodarstwach rolnych, poz. 891 zarządzenie Prezesa Rady Ministrów Nr 157 z 3.VIII 52 r. w sprawie składu i trybu postępowania Komisji powołanych do wydawania opinii co do przyczyn rozwiązania stosunku pracy;

poz. 892 zarządzenie Nr 158 Prezesa Rady Ministrów z 3.VII 52 r. w sprawie wzorów umów o przydział mieszkania służbowego i mieszkania zakładowego;

poz. 893 zarządzenie Ministra Finansów z 27.VI 52 r. w sprawie ustalenia wysokości zaliczek dla kas podręcznych jednostek budżetowych;

poz. 897 zarządzenie Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z 16.VI 52 r. w sprawie ustalenia regulaminów odznaki „Wzorowego Kierowcy";

poz. 898 pismo okólne Nr 142 Prezesa Rady Ministrów z 28.VI 52 r. w sprawie wykonania postanowień o socjalistycznej dyscyplinie pracy.

W Nr A-59 z 12.VII 52 r. poz. 904 zarządzenie Ministra Przemysłu Drobnego i Rzemiosła z 17.VII 52 r. w sprawie szkolenia zawodowego młodocianych zatrudnionych w zakładach rzemieślniczych;

poz. 906 zarządzenie Ministra Przemysłu Drobnego i Rzemiosła z 24.VI 52 r. w sprawie przyznania prezydium wojewódzkich rad narodowych uprawnień Ministra Przemysłu Drobnego i Rzemiosła w zakresie powoływania i odwoływania dyrektorów i ich zastępców niektórych przedsiębiorstw przemysłu terenowego;

poz. 907 zarządzenie Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z 24.VI 52 r. zmieniające zarządzenie o prowadzeniu kart drogowych pojazdów mechanicznych.

KOMUNIKAT II.

Wydane zostały a nie są ogłoszone w Dzienniku Urzędowym następujące akty normatywne:

Zarządzenie Ministra Nr 153 z 18.VII 52 L. dz. VII/1/52 w sprawie przedłużenia mocy obowiązującej zarządzenia Nr 85 z 7.V 52 o zapobieganiu postojom w przypadkach braku cegły.

Zarządzenie Ministra Nr 155 z 21.VII 52 L. dz. GM/3/2559/52 w sprawie rozwiązania zespołu koordynacyjnego dla usprawnienia rachunkowości w przedsiębiorstwach.

Zarządzenie Ministra Nr 156 z 21.VII 52 L. dz. CZB. Proj./IV.Z/2369/52 w sprawie wprowadzenia szczegółowych regulaminów wynagrodzenia pracowników biur projektów nadzorowanych przez Centr. Zarząd Biur Projektowych Budownictwa Miejskiego.

Zarządzenie Ministra Nr 162 z 31.VII 52 L. dz. D.VII/6/52 w sprawie trybu odbioru robót budowlanych i instalacyjnych (będzie ogłoszone w Monitorze Polskim).

Okólnik Ministra Nr 50 z 29.VII 52 L. dz. D.V/1/1270/52 w sprawie rozliczenia niedoborów i nadwyżek własnych środków obrotowych na dzień 1.I 52 r.

Pismo okólne Ministra Nr 83 z 16.VII 52 r. L. dz. GM/2/52 w sprawie przesyłania aktów normatywnych dotyczących Naczelnego Architekta Warszawy i Biura Urbanistycznego Warszawy.

Akta te rozesłane zostały w odbitkach sporządzonych na powielaczu.

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli, Warszawa, Al. Stalina 26.

Warunki prenumeraty Dziennika Urzędowego Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli prenumerata roczna — 18 zł., półroczna — 10 zł. 50 gr. Cena pojedyńczych egzemplarzy wskazana na każdym egzemplarzu. Wpłacać należy do Narodowego Banku Polskiego V oddział miejski Warszawa Rachunek Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli Nr 378 — 412 — 18 część 21, dział 5 rozdział 24 § 3 wpływy z wydawnictw.—

Cena 1 zł 65 gr.

ODBIORCA:

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Drukarnia Akcydensowa, W-wa. Tamka 3 4.000. Zam. 2222 z dn. 7.VIII.52. Podpisano do druku 6.IX.52. druk. ukończono 8.IX.52. Objętość 1 ark. druk. Pap. druk. sat. kl. VII. A1/60 3-B-24277.